

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12P/120/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212213295
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2013:2212213295.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v právnej veci navrhovateľa: N.. L. Š., B.. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, zastúpeného Mgr. Martinom Hurtajom, advokátom, Nitra, Štefánikova 15, proti odporkyni: N.. U. Š., G.. Y., B.. XX.XX.XXXX, bytom I., P. I. XXX, zastúpenej Dr. Máriou Lubuškiovou, advokátkou, Komárno, Pohraničná 889/1, o rozvod manželstva a úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletej R. Š., B.. XX.XX.XXXX a k maloletej H. Š.W., B.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeným kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, takto

r o z h o d o l :

Súd manželstvo účastníkov konania uzavreté dňa 20.01.1996 pred Obvodným úradom Š., Matričný úrad I. r o z v á d z a.

Súd maloletú R. Š., B.. XX.XX.XXXX na čas po rozvode zveruje do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že matka aj otec sú povinní zabezpečovať osobnú starostlivosť o mal. R. v jednotýždňových intervaloch s tým, že rodičia si budú maloletú odovzdávať vždy v nedeľu o 18.00 hod. v mieste bydliska toho rodiča, ktorému bude končiť týždňová osobná starostlivosť o maloletú. Matka je povinná zabezpečiť osobnú starostlivosť od nedele nepárneho týždňa do nasledujúcej nedele párneho týždňa a otec od nedele párneho týždňa do nasledujúcej nedele nepárneho týždňa roka. Každý z rodičov je povinný v stanovenom čase odovzdať maloletú do osobnej starostlivosti druhého rodiča riadne pripravenú s jej osobnými vecami.

Rodičom sa výška vyživovacej povinnosti k mal. R. počas trvania striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov neupravuje.

Zastupovať mal. R. a spravovať jej majetok budú obaja rodičia spoločne, v bežných veciach môže konať každý z rodičov samostatne podľa toho, u ktorého z rodičov sa práve maloletá nachádza.

Mal. R. bude mať trvalé bydlisko evidované na adrese trvalého bydliska matky, v súčasnosti I., P. I. XXX.

Súd maloletú H. Š., B.. XX.XX.XXXX zveruje na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matke, ktorá je oprávnená a povinná ju zastupovať a spravovať jej majetok.

Otec je povinný platiť na výživu mal. H. sumu 150 eur mesačne, vždy do 20. dňa mesiaca vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Súd upravuje styk otca s mal. H. nasledovne:

Otec je oprávnený stykať sa s maloletou každý nepárny víkend roka od piatku 16.00 hod. do nedele 18.00 hod. a v priebehu nepárneho týždňa v utorok od 16.00 hod do 20.00 hod. Matka je povinná dieťa na styk pripraviť a v stanovenom čase odovzdať dieťa otcovi v mieste bydliska dieťaťa a otec je povinný v stanovenom čase dieťa matke vrátiť s tým, že v utorok dieťa vráti v mieste bydliska matky a v nedeľu ho odovzdá matke v mieste svojho bydliska.

Navrhovateľ aj odporkyňa sú povinní zaplatiť tunajšiemu súdu na trovách štátu sumu každý po 734,80 eur, do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 14.08.2012 sa navrhovateľ domáhal rozvodu manželstva s odporkyňou. V návrhu uviedol, že manželstvo uzavreli po trojročnej známosti, z manželstva pochádzajú dve maloleté deti. Spočiatku bolo manželstvo účastníkov konania harmonické, spoločne trávili voľný čas, zúčastňovali sa spoločenského života, spoločne trávili dovolenky. Problémy a odcudzovanie začali vznikať v čase, keď sa rodina presťahovala na adresu ich posledného spoločného bydliska, odporkyňa začala tráviť s navrhovateľom menej voľného času, viac času venovala priateľom a svojim záľubám. Kríza manželského spolužitia sa vystupňovala v septembri 2011, kedy sa účastníci spoločne zúčastnili športovej akcie, na ktorej sa odporkyňa zoznámila s mužom, s ktorým sa začala stretávať, o čom sa navrhovateľ dozvedel v júli 2012. Odporkyňa v apríli 2012 oznámila navrhovateľovi, že ho už nemá rada a nechce s ním žiť, dôvod vtedy neuviedla. Navrhovateľ neúspešne žiadal o vysvetlenie a navrhoval návštevu manželskej poradne. V júli 2012 odporkyňa priznala navrhovateľovi mimomanželský vzťah. Odporkyňa odmieta akúkoľvek komunikáciu. Navrhovateľ považuje manželstvo za rozvrátené a formálne, keďže si neplní svoju spoločenskú funkciu. Na čas po rozvode navrhol maloleté deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v dvojtýždňových intervaloch.

Odporkyňa sa k návrhu na rozvod vyjadrila písomným podaním zo dňa 18.10.2012 s tým, že s návrhom na rozvod manželstva, aj v ňom uvedenými hlavnými dôvodmi rozvratu ich manželstva súhlasí, k tomu uviedla, že od júla 2012 býva v dome svojich rodičov, ktorý sa nachádza v susedstve domu účastníkov. Má za to, že ich manželstvo s navrhovateľom je vážne a trvalo rozvrátené, po dobu viac ako rok už neplní svoj spoločenský účel. Za príčinu rozvratu manželstva považuje názorové nezhody medzi manželmi a žiarlivostné prejavy a panovačnú povahu navrhovateľa, ktorý jej málo prejavoval svoje city. Súhlasila aj s návrhom navrhovateľa zveriť maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti na čas po rozvode, s poukazom na záujem mladšieho dieťaťa však navrhla striedanie v týždňových intervaloch.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, svedkom, kolízneho opatrovníka, znalcami, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Účastníci konania uzavreli podľa sobášneho listu vystaveného Matričným úradom I. manželstvo v januári 1996. Z manželstva pochádzajú dve, toho času ešte maloleté deti, narodené v roku 2000 a v roku 2003.

Navrhovateľ vo svojej výpovedi (dňa 22.10.2012) k rozvratu manželstva uviedol, že zmenu správania odporkyne spozoroval v apríli 2012, kedy mu na jeho dotaz odporkyňa uviedla, že už ho neľúbi. Napriek pokusom navrhovateľa nápravu odmietať a často odchádzala z domu, starostlivosť o domácnosť a o deti prešla vo väčšom rozsahu na navrhovateľa. Od času, odkedy vie o mimomanželskom vzťahu odporkyne, nevedú manželský život. Už nemá záujem na obnovení manželského spolužitia, medzičasom nadviazal mimomanželský vzťah. Podľa navrhovateľa deti rozvrat manželstva výrazne nepociťujú, hoci spočiatku staršie dieťa odmietať kontakt s matkou, ale postupne sa ich vzájomný vzťah upravil.

Odporkyňa sa vo svojej výpovedi (dňa 22.10.2012) k dôvodom rozvratu manželstva vyjadrila tak, že rozvrat trvá už dlhšiu dobu a v poslednom roku iba všetko vyvrcholilo. Od navrhovateľa očakávala poskytnutie pomoci pri starostlivosti o deti, on sa však po narodení druhého dieťaťa odsťahoval zo spoločnej spálne, čo zranilo jej city. Po skončení rodičovskej dovolenky a nástupe do zamestnania ju začal neustále kontrolovať, nevážil si jej starostlivosť o domácnosť. Často sa hádajú. Podľa odporkyne deti rozvrat manželstva znášajú vcelku dobre, v súčasnosti účastníci realizujú výkon striedavej starostlivosti, mladšie dieťa však prespáva u navrhovateľky. Nemá záujem na obnovení manželského spoluzitia.

Podľa správy psychológa úradu práce (zo dňa 26.11.2012), ktorý na výzvu súdu vykonal pohovor s účastníkmi aj s maloletými deťmi, manželia majú dlhodobé problémy, ktoré neriešili a viedli k odcudzeniu, v súčasnosti majú obaja nových partnerov. Obaja rodičia sa podieľajú na starostlivosti o deti, deti majú k obojmu rodičom dobrý vzťah, ťažko si však zvykajú na ich nových partnerov. Pripustil striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov o deti s tým, že by bolo vhodné, aby deti neboli rozdelené.

Manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie. (§ 18 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine)

Súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. (§ 23 ods. 1, 2 zák. o rodine)

Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v manželstve účastníkov konania došlo k vážnemu a trvalému rozvratu, spôsobenému názorovými nezhodami a citovým odcudzením odporkyne, ktorá nadviazala mimomanželský vzťah, ktorý nemala záujem ukončiť. V súčasnosti (16 mesiacov po podaní návrhu na rozvod manželstva) manželstvo účastníkov naďalej neplní svoje spoločenské funkcie, pričom nie je pravdepodobné, že by v budúcnosti došlo k obnove manželského spoluzitia manželov. Keďže manželstvo nie je po žiadnej stránke funkčné už dlhší čas, čím sa rozvrat prehľbuje, ani jeden z manželov nemá záujem o obnovu manželského spoluzitia a takéto prostredie, v ktorom by žili obaja rodičia spoločne a často sa hádali, nie je vhodné ani na výchovu maloletých detí, súd návrhu vyhovel a manželstvo účastníkov konania rozviedol.

(1) V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. (2) Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. (3) Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. (4) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. (5) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletem dieťaťu.

Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloleťom dieťati domáhať na súde. (§ 24 zákona o rodine)

Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloleťým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodiča s maloleťým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloleťým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloleťým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. (§ 25 ods. 1, 2 zákona o rodine)

V otázke úpravy výkonu práva a povinností rodičov na čas po rozvode nastal v priebehu konania medzi rodičmi spor, keď sa odporkyňa (dňa 10.12.2012) napriek návrhu schváliť dohodu rodičov o striedavej starostlivosti, následne vyjadrila, že podľa jej názoru striedavá starostlivosť rodičov nefunguje, nakoľko mladšie dieťa naďalej prespáva výlučne u matky (odporkyne), matka zabezpečuje účasť detí na hodinách jazdeckva na koňoch a chodí upratovať a prať deťom aj do domácnosti k otcovi (navrhovateľovi) v čase, keď sú v jeho starostlivosti. Poukázala na to, že otec sa s mladším dieťaťom neučí a s otcom majú aj iné názory k rozsahu trávenia času deti pri počítači a televízore. Otec k tomu uviedol, že pokiaľ súd rozhodne o striedavej starostlivosti, bude zabezpečovať aj účasť detí na hodinách jazdeckva; keď sa chce s dieťaťom učiť a pripravovať do školy, dieťa radšej odíde do susedstva k matke.

Podľa názoru súdu ani čas poskytnutý súdom medzi nariadenými súdnymi pojednávaniami nevedol k zlepšeniu vzájomného vzťahu rodičov a k lepšiemu výkonu striedavej starostlivosti. O tom svedčí aj písomné podanie matky zo dňa 20.02.2013, podľa ktorého naďalej striedavá starostlivosť v týždňových intervaloch nefunguje, otec maloleťých detí vyvoláva neustále konflikty a vzťahy medzi rodičmi sú vyostrené, pričom podaním navrhla na čas po rozvode zveriť obe maloleté deti do jej výlučnej starostlivosti a otca zaviazat' k plateniu výživného, aj správa kolízneho opatrovníka (zo dňa 22.02.2013), v zmysle ktorej rodičia deťmi, hoci aj neúmyselne, manipulujú. Podľa vyjadrenia otca písomným podaním z 22.02.2013 sa však striedavá starostlivosť od januára 2013 realizuje bez problémov, s matkou dokážu na potrebnej úrovni komunikovať, a nie je žiadny dôvod, aby súd neschválil dohodu rodičov. Súd vzhľadom na rozporné podania k záujmu detí na striedavej starostlivosti (na ktorý musí pri posúdení rodičovskej dohody prihliadať) a k zisteniu vzájomných vzťahov rodičov a detí nariadil znalecké dokazovanie v odbore psychológia, odvetvie poradenská psychológia.

Súdom ustanovený znalec podal dňa 28.05.2013 súdu znalecký posudok (č. 12/2013), v ktorom sa vyjadril na súdom položené otázky. Maloletú R. vyhodnotil ako nevyvážené sebavedomú, poznačenú pubertálnym vývinovým obdobím, horšie prispôsobivú, potvrdil prítomnosť výraznej neurotickej symptomatológie, má blízky citový vzťah k obom rodičom pri preferencii otca. Maloletú H. vyhodnotil ako osobnosť nezrelú, spontánnu, s ťažkosťami v prispôsobovaní sa a v sebaovládaní, s pocitmi viny sprevádzanými neurotickou symptomatológiou. Má blízky citový vzťah k matke, otca a sestru vníma na okraji rodiny, bez blízkyh citových väzieb. Zo záverov znalca uvedených v posudku vyplýva, že vzťahy medzi rodičmi sú v súčasnosti konfliktné, bez schopnosti racionálnej komunikácie, rodičia sa vzájomne obviňujú a pri vzájomnej interakcii, aj keď možno nevedome, pôsobia devalvujúco na deti, čo potvrdzuje aj zistená neurotizácia osobností oboch detí. K deťom majú však rodičia vytvorený prirodzený spontánny a kladný vzťah, maloletá R. má kladný, blízky citový vzťah k obom rodičom, pri preferencii otca, maloletá H. má k obom rodičom tiež kladný vzťah, pri výraznej preferencii vzťahu k matke. Podľa znalca striedavá starostlivosť nie je skutočným záujmom detí, pričom práve neschopnosť rodičov medzi sebou rozumne komunikovať je zásadnou kontraindikáciou striedavej starostlivosti, preto ju znalec nedoporučil a navrhol vyhovieť želaniam detí, v zmysle ktorých maloletá R. chce po rozvode rodičov zostať bývať u otca a maloletá H. chce zostať u matky a s otcom sa pravidelne stretávať. Deti zhodne uviedli, že im to vyhovuje, že by nežili v spoločnej domácnosti.

Rodičia znalecký posudok pedopsychológa prijali bez námietok, vzhľadom na jednoznačné závery znalca súd nepovažoval za potrebné ho osobne vypočuť na pojednávaní. Na následnom pojednávaní navrhovateľ cestou svojho právneho zástupcu navrhol na čas po rozvode zveriť maloletú do jeho starostlivosti a maloletú H. do starostlivosti matke a obom rodičom zhodne určiť výživné sumou 150 eur mesačne. Matka cestou svoje právnej zástupkyne navrhla zveriť obe deti do jej starostlivosti s poukazom

na to, že u maloletej R. sa medzičasom prejavili vážne problémy v jej správaní, pričom pediater odporučil návštevu psychiatra. Poukázala nato to, že otec nie je schopný zabezpečiť riadnu starostlivosť o dieťa, neoznámil matke ani dôležitú skutočnosť, že odchádza na dlhší čas na služobnú cestu. K tomu otec reagoval s tým, že matke o služobnej ceste nepovedal, pretože sa s ňou nedá komunikovať.

Na základe správania rodičov a súdu aj na pojednávaniach prejavenej preukázateľnej neschopnosti vzájomne komunikovať a na základe ich vzájomných vyjadrení k schopnostiam zabezpečiť starostlivosť o deti, ako aj prejavom rodičov aj detí, potvrdzujúcich, že nezvládajú rozvrat manželstva, súd nariadil k otázke ich zdravotného stavu a schopnosti zabezpečenia riadnej a relevantnej starostlivosti o deti znalecké dokazovanie v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria.

Súdom ustanovený znalec podal dňa 30.09.2013 znalecký posudok (osobitne pre každú vyšetrovanú osobu, pod č. 132-135/2013). Zo záverov znalca vyplýva, že vo vyšetrovaní osôb nezistil prítomnosť duševnej poruchy alebo choroby, otec aj matka sú z psychiatrického hľadiska schopní zabezpečiť relevantnú, teda potrebnú starostlivosť o maloleté deti v adekvátnom rozsahu a primeraným spôsobom, rodičia však nie sú schopní vzájomne adekvátne komunikovať, a to z prirodzených dôvodov, ktoré vyvstali z rozvratu ich manželstva. Rozvrat manželstva sa prejavuje negatívne v ich správaní a v ich postojoch navzájom voči sebe, čo sa transponuje aj na maloleté deti a prejavuje ich neurotizáciou osobnosti. V aktuálnom období však znalec zistil primeraným spôsobom aktivizované a indukované adekvátne obranné mechanizmy u oboch maloletých. Znalec odporučil akceptovať závery psychológa. Na pojednávaní pred súdom (dňa 09.12.2013) znalec uviedol, že obaja rodičia sú spôsobilí vychovávať deti, u maloletej R. zistil reakciu na záťaž vyplývajúcu zo situácie rozvodu rodičov, ktorá by mohla byť potencionálne do budúcnosti zvýšeným rizikom vzniku novej duševnej poruchy alebo choroby. Uviedol, že otec je schopný zvládnuť správanie maloletej R. v jej veku. Mal. R. prezentuje názor, že chce byť u otca, k tomu znalec poukázal na to, že pokiaľ by sa niečo riešilo proti jej vôli, mohlo by to jej stav zhoršiť.

S poukazom na závery znalca navrhol otec opätovne preto zveriť maloletú na čas po rozvode dlh jeho osobnej starostlivosti a maloletú H. do osobnej starostlivosti matke. Matka však navrhla s poukazom na medzičasom prejavenej záujem maloletej R. zveriť maloletú do striedavej starostlivosti oboch rodičov a maloletú H. do jej výlučnej starostlivosti.

Maloletá R. vo svojej výpovedi (dňa 18.12.2013) uviedla, že v súčasnosti dva mesiace býva u otca a matku navštevuje každý druhý týždeň na dva dni počas víkendu. Chce

sa s matkou viac stretávať a má záujem byť v striedavej starostlivosti tak, že každý týždeň by išla k druhému z rodičov. Zlepšil sa aj jej vzťah so sestrou.

Maloletá H. vypovedala, že má svoju sestru rada a chcela by, aby viac času trávila s ňou. V striedavej starostlivosti oboch rodičov nechce byť, vyhovuje jej súčasný systém, že k otcovi chodí každý druhý týždeň. Má viacero voľnočasových aktivít - hádzaná 3-krát týždenne, futbal 1-krát týždenne a venuje sa jazdeniu na koňoch. Má rada otca, ale u mamy jej je lepšie.

V danom prípade súd s prihliadnutím na odporúčania znalcov vyhovieť želaniu detí a tiež s prihliadnutím na ich vlastné výpovede dospel k záveru, že je v záujme oboch maloletých detí, aby mal. R. bola zverená do striedavej starostlivosti oboch rodičov a mal. H. vzhľadom na vek a silnú citovú viazanosť k matke zverená do výlučnej starostlivosti matke s tým, že otcovi súd upravil rozsah styku tak, aby sa u otca stretávala aj so sestrou. Rodičia sa musia naučiť vzájomne komunikovať, budú sa stretávať minimálne pri preberaní detí, k čomu súd poukazuje a upozorňuje rodičov na to, že aj priemerne empatické dieťa sa v prítomnosti dvoch nepriateľských rodičov nemôže cítiť dobre a jeho nechuť ublížiť niektorému z milovaných rodičov kladie na jeho psychiku ďalšie neúmerne požiadavky, ktoré dieťa zaťažujú a môžu ho ohrozovať v jeho zdravom vývoji. Pre svoj zdravý vývin potrebujú kooperatívny vzťah medzi rodičmi, aj keď rodičia ako partneri spolu nežijú. Je len na rodičoch, aby i v prípade rozpadu partnerského vzťahu vytvorili pre maloleté deti prostredie, v ktorom sa cítia bezpečne, s istotou sa môžu vyvíjať a najmä sa od rodičov prirodzene učiť ako od dôveryhodných modelov všetkému, čo budú živote potrebovať. Len

rodičia sú zodpovední za to, aby následky ich vzájomných konfliktov neprenášali na deti a nepoužívali ich ako nástroj boja proti druhému partnerovi. Súd apeluje na oboch rodičov, aby uprednostnili záujem detí nad svojimi záujmami a pokúsili sa v otázkach úpravy rodičovských práv k maloletým dospieť (i s možnosťou využitia odbornej pomoci) k modelu, ktorý uprednostní záujmy oboch detí a zároveň bude rešpektovať i práva oboch rodičov, ktorí sú si v rozsahu a výkone rodičovských práv rovnocenní.

Z predložených dokladov k zárobkovým pomerom bolo zistené, že matka má mesačný príjem zo zamestnania (vykázaný za obdobie od novembra 2012 do októbra 2013) v priemere vo výške 765,36 eur, k tomu poberá výsluhový dôchodok (priznaný od júla 2013) v sume 456,80 eur mesačne, otec za rovnaké obdobie vykázal príjem v priemere 1.108,90 eur mesačne, k čomu mu zamestnávateľ poskytuje ďalej príspevok na bývanie v sume 276,50 eur raz za mesiac. Majetok majú spoločný.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 5 zák. o rodine)

Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 63 ods. 1 zák. o rodine)

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods.1 zák. o rodine)

Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

V prípade rozvodu manželstva rodičov navrhol kolízny opatrovník zhodne s návrhom matky maloletej R. zveriť do striedavej starostlivosti rodičov a mal. H. do osobnej starostlivosti matke a otca zaviazat' na platenie výživného podľa zárobkových možností a schopností rodičov a odôvodnených potrieb detí.

Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov, ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú však reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Teda pri určení výživného treba vychádzať zo zásady, že životná úroveň dieťaťa má byť úmerná životnej úrovni rodičov. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehlbovanie vzdelania, rozvoj záujmov a záľub, na prípravu na povolanie. Súd sa pri určovaní výšky výživného riadi základnými pravidlami, a to odôvodnenými potrebami oprávnenej osoby a schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinnej osoby. Odôvodnené potreby oprávnenej

osoby závisia od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám a postarať sa o seba. Na strane povinného súd skúma faktické príjmy, ale prihliada tiež na to, čo je objektívne možné, aby zarobil (podľa veku, zdravotného stavu, kvalifikácie, odbornosti, situácie na trhu práce, pracovných skúseností), majetkové pomery, tiež počet, druh a výšku ďalších vyživovacích povinností.

Medzi príjmami rodičov nebol zistený výrazný nepomer, ktorý by si vyžadoval úpravu výšky vyživovacej povinnosti niektorého z rodičov v prípade mal. R., keďže bude v striedavej starostlivosti oboch rodičov. V prípade mal. H., ktorá má v súčasnosti 10 rokov, súd upravil otcovi výšku vyživovacej povinnosti s prihliadnutím na jej mimoškolské aktivity, ako aj na to, že v zhode s ustálenou rozhodovacou praxou na výživné možno počítať až s 25 až 30% čistého príjmu výživou povinného rodiča, čomu v danom prípade zodpovedá primerané výživné 150 eur mesačne (vzhľadom aj na ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca k mal. R., ktorá má 13 rokov). Takéto výživné spolu s prídavkami na dieťa a primeraným výživným od matky (tiež viazanej zákonom k vyživovacej povinnosti dieťaťa) umožní uspokojiť odôvodnené potreby mal. H..

Styk otca s mal. H. súd upravil tak, aby sa v záujme rozvíjania a upevňovania súrodeneckého vzťahu a vzájomného vzťahu k otcovi maloletá stretávala aj u otca so svojou sestrou. Počas bežného (pracovného) týždňa za deň stretávania súd určil utorok, keďže v stredu (navrhovanej matkou) má maloletá tréningy a podľa rozvrhu uvedeného maloletou jediný voľný deň má utorok.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 144 O. s. p.

Podľa § 148 ods. 1 O. s. p. štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

Trovy štátu vznikli priznaním znalečného tunajším súdom uzneseniami č. k. 12P/120/2012-104 zo dňa 27.05.2013 (v sume 753,68 eur), z čoho z prostriedkov štátu bola vyplatená suma 553,68 eur; č. k. 12P/120/2012-217 (pôvodne označené č. listu 171) zo dňa 30.10.2013 (v sume 254,08 eur), z čoho z prostriedkov štátu bola vyplatená suma 54,08 eur a č. k. 12P/120/2012-241 zo dňa 09.12.2013 v sume 861,84 eur, z čoho z prostriedkov štátu bola vyplatená celá suma. Z prostriedkov štátu tak bolo vyplatených celkom 1.469,60 eur, povinnosť náhrady účastníkom súd určil v rovnakom podiele.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok)

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do 3 mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko (§ 27 ods. 1 zákona o rodine).